

HITLER SE HOČE POGAJATI

UPANJE NA MIRNO PORAVNAVO SPORA JE SEDAJ BILO OJAČENO

HITLERJEV ODGOVOR JE PUSTIL ODPRTA VRATA ZA POGAJANJA

BERLIN, Nemčija, 30. avgusta. — Navzlic temu, da se vse evropske države še vedno pripravljajo na vojno, je vendar povečano upanje, da bo vojna odvrnjena, ko je sinoči Hitler poslal odgovor angleški vladi in je pristal na pogajanja za poravnavo spora s Poljsko, vsled česar bo sedanja kriza mogoče rešena mirnim potom.

Hitler je odgovoril na angleški odgovor na svoje mirovne pogoje, katere je angleški poslanik sir Neville Henderson v soboto nesel v London. Hitler je svoj odgovor vročil Hendersonu sinoči ob sedmih ob prisotnosti vnanjega ministra Joachima v. Ribbentropa.

Ko je Hitler Hendersonu izročil odgovor, mu je še z besedami pojasnil, na kak način je pripravljen poravnati spor s Poljsko. Vsebinska Hitlerjevega odgovora je tajna, vendar pa inozemski diplomati domnevajo, da je Hitler ponovil isto, kar je v ponedeljek sporočil Chamberlainu.

Henderson je mislil, da bo Hitlerjev odgovor osebno nesel v London in je v ta namen nanj čakal aeroplan. Toda Henderson je ostal v Berlinu in je Hitlerjevo sporočilo po telefonu sporočil Chamberlainu. Prepis Hitlerjevega odgovora bo Chamberlainu vročil namestnik nemškega poslanika doktor Theo. Kordt.

Predno je poslanik Henderson prejel Hitlerjev odgovor, je še imel razgovor s francoskim poslanikom Robertom Coulondrem in z italijanskim poslanikom Bernardom Attolicom, katerega je takoj za Hendersonom sprejel Hitler.

Nemška javnost je bila obveščena o teh diplomatskih razgovorih ter se je oddahnila, upajoč, da do vojne ne bo prišlo.

Ker je poslanik Henderson ostal v Berlinu in je tudi časopisje pričelo zmernejše pisati, je velika napetost ponehala. Kažejo se celo znamenja, da ponehuje nemška mobilizacija, četudi rezervisti še vedno prihajajo v vojašnice. Mobilizacijska povelja za nekatere razrede so bila preklicana in v Berlinu je mogoče videti več vojakov, ki so "na počitnicah", kot kdaj poprej.

Po Berlinu tudi krožijo govorice, da bo v kratkem sklicana konferenca petih držav: Nemčije, Anglije, Francije, Italije in Rusije; Poljska pa bo na konferenco povabljena samo kot "opazovalka".

Konferenca bo imela namen izpremeniti versaillesko mirovno pogodbo in po celem svetu poravnati vse spore.

POLJSKA SE ČUTI OGROŽENA

LONDON, Anglija, 30. avgusta. — Poljska je z veliko odločnostjo nastopila, da odvrne "drugi Monakovo", ko je obvestila Anglijo, da se nemško vojaštvo zbira na Slovaškem, vsled česar je ogrožena njena meja in je vsled tega kršena druga točka pred kratkim podpisane angleško-poljske pogodbe.

Poljska se boji, da se bodo vsled Hitlerjevega odgovora angleški vladi sestali zastopniki Anglije, Francije in Nemčije in bodo razpravljali o Gdansku in Pomorzu ter bodo mogoče sklenili "drugi Monakovo".

Poljska je obvestila Anglijo, da je ogrožena, ker je nemško vojaštvo zasedlo Slovaško.

Vporaba potrebnosti v Nemčiji zelo omejena

JUGOSLOVANSKI SPORAZUM

Srbsko - hrvatski sporazum velik pripomoček za edinstvo na Balkanu. — Jugoslavija je velika ovira za Nemčijo.

BEOGRAD, Jugoslavija, 29. avgusta. — "Narodni sporazum" je splošno geslo pri demonstracijah, ki so se vršile, ko je dr. Vladimir Maček z drugimi hrvatskimi ministri dospel iz Zagreba. Ljudstvo je navdušeno nazdravljalo dr. Mačku in ministrskemu predsedniku Dragiši Cvetkoviću.

Na prvi seji novega kabineta namerava Cvetković oditi v svoj rojstni kraj Niš, kjer zanj pripravljajo velik sprejem.

Tako v Beogradu kot tudi po drugih mestih prevladuje prepričanje, da srbsko-hrvatski sporazum pomeni, da se bo Jugoslavija do konca borila za svojo neodvisnost, za katero je tako drago plačala v svetovni vojni.

Sporazum pomeni rešitev problema, ki pomeni vse za obstoj dežele, ki ima 15.000.000 prebivalcev in ki je strateški ključ do Balkana.

Ako ne bi bilo Jugoslavije, bi imela Nemčija pravo pot do Črnega morja, kajti Bolgarska sama ne bi mogla zadržati nemške sile v njenem prodiranju proti vzhodu. Juugoslavija pa s svojim balkanskim blokom more zadržati vsako še tako močno državo v njenem poskusu, da se razmahne proti vzhodu.

Te svoje naloge se Jugoslavija dobro zaveda in je zaradi splošnega političnega položaja v Evropi poravnala svoj notranji spor in narod zedinila. Brez velike napetosti v Evropi prav gotovo še ne bi bilo konca velikega spora med Hrvatini in Srbi.

Zaslugi za sporazum gre Dragiši Cvetkoviću in dr. V. Mačku in nič manj tudi knezu Pavlu, ki je vedno pazil na vsak korak dolgih pogajanj.

DOBRA KUPCIJA

CLEMAX SPRINGS, Mo., 27. avgusta. — 84 letni Henry T. Evans se je odpravil v sosednjak sosedu Welsha in začel pobirati breskve.

— No, kaj pa to pomeni? — ga je mahnil Welsh.

— Breskve bom potrgal, ki sem jih kupil od tebe spomlad, — je odvrnil Evans.

Šele tedaj se je začelo Welshu svitati. Ko je spomlad padla slana, je javno izjavil: — Ves pridelek breskev je uničen. Za kvoder prodam vse. Evans mu je dal petindvaj-

'ROOSEVELT ŽE VE, KAJ DE LA!'

Že iz gospodarskih razlogov ne morejo biti Združene države osamljene. — Izjava Paula V. McNutta.

ATLANTIC CITY, N. J., 28. avg. — Včeraj je govoril tukaj Pa ul V. McNutt ter rekel, da je predsednik Roosevelt na pravi poti ter da vsi razsodni ljudje upajo, da vodi ta pot k ameriški nevtralnosti.

McNutt in njegova žena sta bila tukaj gosta demokratskega senaotnja Williama Smathersa.

McNutt, ki ga je bil imenoval predsednik za Federal Security administratorja, je dejal med drugim: — Izredno težko je spraviti nevtralnost v postavno obliko. Če bi se Amerika popolnoma osamila, bi pomeailo to za naše gospodarsko življenje silen udarec. Tega udarca bi naš gospodarski stroj ne prenese. Nam naj bo dovoljeno vse prodajati. V trgovanju z drugimi narodi nam ne sme nobena postavna odredba vezati rok.

McNutt je izrazil upanje, da Amerika ne bo nikdar več poslala svoje armade na tuja bojišča, da si je ameriška armada danes na znatno boljšem stališču, kakor je bila pred svetovno vojno.

FARLEY NA IRSKEM

CORK, Irska, 29. avg. — Danes je dospel sem ameriški generalni poštni mojster Farley. Navzlic politični krizi bo ostal še nekaj dni v Evropi.

PASTOR OBDOLŽEN UMORA HČERE

CAMDEN, N. J., 29. avg. — Pred nekaj tedni so našli v goščavi blizu tukajšnjega mesta 18letno Wando Dvorecki mrtvo. Preiskava je dognala, da je bila zadušena in vržena iz avtomobila. Njen oče Rev. Walter Dvorecki, 42 letni pastor poljske baptistovske cerkve se je usodnega večera mudil pri neki bolnici v Philadelphiji.

Oblasti so dognale, da je bilo dekle zavarovano za \$12.000 in da je v zavarovalniških policah določen njen oče za

set centov, katere je Welsh, misleč, da se šali, spravil. — Kupčija je bila sklenjena. — Evans je dobil zelo poceni nad dvajset bušljev breskev.

KRIŽEV POT MOŽA BREZ DOMOVINE

Haima Flukmana, ki je izgubil r u s k o državljanstvo, noče niti Amerika niti Kuba. —

MIAMI, Fla., 26. avg. — Mož brez domovine je Haim Flukman, družene države ga nočejo in Kuba ga noče. Oblasti obeh republik ga preganjajo sem in tja.

Ameriška priselniška oblast je odredila, naj ga odpelje parnik "Florida" proti Havani, upajoč, da mu bo dovoljeno ostati pri svoji družini na Kubi.

Flukman, ki je star sedemindeset let ter je ruski Žid po rodu, je bil v tukajšnji okrajni ječi štiri tedne zaprt, ker parnik "Florida" zaradi štrajka ni mogel odpluti.

Rusko državljanstvo je Haim Flukman izgubil leta 1923, ko se je zastalno naselil na Kubi. Leta 1933 so aretirali v Floridi sedemnajst inozemcev, ki so se vtihotali v Združene države, med njimi Flukmana. Odsedel je kratko kazen, izgubil vsako priliko, da bi kdaj postal ameriški državljan in je bil deportiran na Kubo. Kuba ga ni hotela sprejeti in ga je poslala nazaj v Ameriko.

Ker Združene države takrat niso imele z Rusijo diplomatskih zvez, je ostal tukaj pod deportacijskim poveljem d o maja 1939. Takrat se je prostovoljno podal na Kubo ter se pridružil svoji ženi in otrokom. Kubanske oblasti so ga pa kmalu izsledile in ga deportirale nazaj v Združene države. Če ga bo Kuba hotela sedaj sprejeti, je seveda veliko vprašanje.

RAZVIDNO JE, DA JE VELIKO POMANJKANJE GOTOVIH ŽIVIL

NEKATERE STVARI MOREJO NEMCI KUPITI SAMO Z DOVOLJENJEM OBLASTI

BERLIN, Nemčija, 29. avgusta. — Po najnovejši vladni odredbi bo smel vsak dobro oblečeni Nemec imeti samo eno sukno, dve obleki, tri srajce in dva para čevljev, ženske pa dve obleki, en jopič, dve spodnji obleki in dva para čevljev.

To odredbo je objavil uradni list, ki je poleg tega tudi naznanil, da bo v kratkem zelo omejena hrana.

Obleko pa more vsakdo kupiti s posebnim dovoljenjem krajevnih oblasti, ako dokaže, da mu česa primanjkuje. Ta odredba pa ne velja za obleko, katero je kdo imel, predajo je bila odredba izdana.

Vlada je tudi odredila, da morajo ljudje varčevati z milom in morejo moški kupiti mazilo za britje s posebnim dovoljenjem vsakih pet mesecev. Kdor pošlje svojo obleko v pralnico, mora tudi poslati milo, katerega sme vsakdo imeti četrt funta.

Poleg omenjene obleke je dovoljeno vsakemu imeti en deževni površnik, en sweater, šest parov nogavic, šest žepnih robcev, dve ponočni obleki in tri spodnje srajce. Ženske smejo imeti samo en par rokavice, moški pa dva para. Nikake razlike pa ni med žnasko in poletno obleko.

Delavcem in delavkam je dovoljeno imeti po dve delovni obleki. Otroci nad tri leta smejo imeti ravno toliko obleke, kot odrasčeni.

Ravno tako so natančni predpisi glede raznega perila v gospodinjstvu; dve rjuhi, tri brisače, tri brisače za posodo, ena vreča za blazino in eno posteljno pogrnjalo.

Za nakup blaga bo vsakdo moral imeti izkaznico.

Vsakemu Nemcu bo dovoljeno na teden kupiti naslednjo množino živeža: mesa ali klobas poldrugi funt; četrt funta sladkorja; četrt funta marmelade; 14 stotink funta kave; četrt kvarta mleka na dan; 13 stotink funta sira, olja ali masti na dan; delavci smejo dobiti eno desetino funta več masti na dan in en funt več mesa na teden.

MIROVNI POZIV DELAVSKE FEDERACIJE

WASHINGTON, D. C., 29. avgusta. — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je včeraj pozval vse delavce sveta, naj mobilizirajo ves svoj moralni vpliv proti preteči evropski vojni. Poziv je poslal tajniku Mednarodne strokovne zveze v Parizu.

EKSPLOZIJE NA ANGLEŠKEM

V Londonu in Liverpoolu so eksplodirale tri bombe. — Vprizorili so jih baje člani IRA.

LONDON, Anglija, 28. avgusta. — Eksplozija je povzročila veliko škodo v mestni hiši znanega kopališča Blackpool ter povzročila veliko škodo. Ranjen ni bil k sreči nihče.

Policija je prepričana, da gre v tem slučaju za atentat Irske republikanske armade (IRA), kateri pripisujejo tudi včerajšnji atentat v Coventry, pri katerem je bilo usmrčenih pet oseb in nad 50 ranjenih. Kmalu po eksploziji v mestni hiši je policija našla več bomb na vrtu policijske stražnice.

V Londonu so dobila vsa uradna poslopja posebno stražo, ker so se pojavila poročila o nadaljnjih nameranih atentatih.

Tudi v Liverpoolu sta se pojavili dve eksploziji, ki ju pripisujejo Irski republikanski armadi. V tem slučaju ni dosti manjkalo, pa bi razburjena ljudska množica linčala nekega moškega, ki ga je policija aretirala.

Prva eksplozija je porušila del poštnega poslopja, druga se je pa pripetila v trgovskem delu mesta baš ob času ko so se ljudje vračali iz gledališč.

(Opomba: Ta tajna organizacija ekstremistov, ki je imenovana Irska republikanska armada (IRA) ni v zvezi s nobeno oficijelno irsko narodno organizacijo.)

DOBIČKANOSNA TRGOVINA Z ŽGANJEM

HARRISBURG, Pa., 28. avgusta. — V državi Pennsylvaniji je 580 državnih trgovin, v katerih prodajajo žganje. Prebivalci Pennsylvanije so v enem letu nakupili za 73 milijonov dolarjev žganij pijač. D.žava je imela pri tem 15 milijonov dolarjev dobička. Ta donar je bil porabljen v reliefne svrhe.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
J. Lugha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
145 WEST 14th STREET, NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

For one full page (10 columns) in English	For one month	\$7.00
For one full page (10 columns) in Slovenian	For one month	\$3.50
For one full page (10 columns) in Slovenian	For three months	\$9.00
For one full page (10 columns) in Slovenian	For six months	\$15.00
For one full page (10 columns) in Slovenian	For one year	\$25.00

Subscription Yearly \$5.00

"GLAS NARODA" IZHAJA VRAKI DAN IZVEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV.

"GLAS NARODA": 145 WEST 14th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHAMBERS 3-1242

ZAPLENJENA IGRALSKA LADJA

Ameriške oblasti so v Los Angelesu zaplenile parnik, ki je služil za igralnico za visoke vsote. Parnik je bil zasidran daleč od obali in udeleženci so prišli na krov z motornimi čolni.

Primorske Vesti

Padel v 256 m globoko jamo

Preteklega tedna se je zgodila v bližini Bazovice in sicer v kraju Pesek imenovanem težka smrtna nesreča. Poljski čuvaj 56-letni Frank Fonda, stanujoči v Bazovici, je padel v jamo, ki je bila skrita med grmovjem in zaraščena. Ta jama je prav za prav jarek davno opuščenega rudnika in je globok 256 m. Čez dva dni so organizirali reševalno ekspedicijo, ki so jo tvorili člani tržaškega jamarskega društva in dvignili njegove zemeljske ostanke ter ga pokopali na domačem pokopališču. Pred kakimi 40 leti je tod iskala rude znana veletovarna Škoda iz Plznje in tudi pričela z eksploatacijo rudnega ležišča. Izkopali so jarek 256 m globok in še okoli 700 m dolg rov. Rudne žile pa so bile slabe in revenue pa se zaradi tega ni splačala eksploatacija in rudnik so končno opustili. Odprtina je bila nezavarovana in je zaradi tega že marsikdo našel smrt v globinah opuščenega rudnika. Kmalu pa so ljudje na to jamo pozabili. Sedaj pa bodo končno nevarno jamo ogradili, da bi preprečili še nadaljne nesreče.

Izvoz lesa v Italijo se dviga

Kljub temu, da je pred vrati sezona, ko na lesnem tržišču zavladala nekaka tišina in pričnejo kupčije slabeti, moramo letos ugotoviti izredno živahno lesno trgovino in pa dvig cen lesu. Med najboljšo kupec moramo sicer letos smatrati za Jugoslavijo Nemčijo, ki kljub priključitvi Avstrije, ki je zelo bogata na lesu, ostala še dalje pomemben činitelj na mednarodnem lesnem tržišču.

Kot vedno do sedaj, kljub kolebanju, ki se je semtertja pokazalo, pa moramo za najboljšega kupeca lesa smatrati Italijo. Kljub temu, da je Italija letos sklenila celo vrsto pogodb radi uvoza lesa, tako z Jugoslavijo, Rumunijo, Nemčijo, Poljsko in Rusijo, so te pogodbe ostale več ali manj na papirju in se Italija letos oskrbuje z lesom skoro izključno le v Jugoslaviji. Dočim dobane iz Nemčije še niso prišle v tek, so se gibale dobave Rumunije in Poljske le v skromnih mejah; dočim Rusija ni dobavila Italiji niti enega kubnega metra lesa. Letošnji dovoz jugoslov. lesa v Italijo znaša namreč 21.192 standardov, napram 18.347 v lanskih prvih 6 mesecih.

Poleg tega se je letos dvignila tudi cena lesa. Vzrok temu je predvsem Anglija, ki je letos zaradi izpopolnitve zračne obrambe nakupila in kupila na domačem trgu les, ki je za oboroževanje potreben, še dvignile. Zlasti se to dejstvo potrjuje za to, ker so nekatere države deloma namenoma deloma pa iz lastnih potreb popolnoma omejile izvoz lesa v tujo državo. Zlasti prilajajo tu v poštev Rusija, ki se smatra za najmočnejšega evropskega dobavitelja lesa in za Švedsko, ki je svoj izvozni del že skoro popolnoma izžepalo.

Duhovniške vesti

Za župnika v Čepovan je prišel Ivan Kretič, ki je po vrniti iz konfinacije imenovan za župnika v Kojškem, kjer je prej služboval. Novomašnik Mirko je imenovan za kaplana v Ribenberku. Novomašnik Ernest Bindelli je šel za župnega upravitelja v Nenski Rut. Novomašnik Ivan Hlad je nameščen kot kaplan v Bovcu.

ROENTGENOVI ŽARKI.

V praških kinematografih je tekkel te dni dodatni film berlinske Ufe, ki je prišel na filmsko platno kot repozitaž čudežnega prodiranja žarkov. Ko gleda človek ta film, se prepriča, da je to skoraj čudež. Tako zanimivih filmov je malo na svetu. Od odkritja roentgenovih žarkov z enostavnim aparatom sledi gledalec procesu dela do najpopolnejših in najbolj kompliciranih aparatov, s pomočjo katerih lahko posvetimo skozi ljudi in stvari v poljubni legi, če narujejo ali pa če se gibljejo. Poedine poedno so lepo razsvetlene tako da ima človek vtis prijetne povezanosti. Ot nekaterih podrobnosti človek kar strmi. Tako recimo vidi utripanje srca, pa ne samo da ga vidi, temveč tudi sliši ga. Zvok utripanja je seveda ojačen. Na filmskem platnu se vidi tudi, kako se premika noga med hojo v okovanih turistovskih čevljih. Gledalec se zdi, da vidi človeka, kako hodi kakor fakir z boso nogo po ostrih žebelih. Druga slika nam zopet pokaže proces dihanja, delovanje pljuč, krvni obtok tja do najmanjše žilice, itd.

Zanimivo je tudi delo zob, kadar človek je. Gledalec misli, da vidi na filmskem platnu okostnjak, kako strahotno premika čeljusti. Takoj nato pa zagleda premikanje goltanec in pomikanje hrane v žlezcdu. Komični so prizori pri pletenju ko vidite samo obrise žice. Druga slika kaže, kako prodirajo žarki skozi listje na drevesu ali skozi rože. Smeha pa ne more človek zadržati, ko vidi, kako dekle poudha šopek. Človek bi mislil, da vidi okostnjak, držec v roki polomljeno metlo, ne pa šopek krasnih rož. Zanimiv je tudi pogled na žive miške, ki njihov mesnati del telesa izgine in po kletki skačejo samo živi okostnjaki.

MANHEIMERJEVO VDOVO STRAŽIJO.

Nenadna smrt bankirja Manheimerja, ki ga je zadela kap, dočim si je po nekaterih vesteh sam končal življenje, je razburila mnoge nizozemske finančirje, ki so delničarji banke Mendelsohna & Co. Bankir Manheimer je bil glavni direktor in delničar te banke. Ugotovili so, da znaša primanjkljaj zavoda okoli 6 milijonov nizozemskih goidinarjev. Bankir Manheimer se je oženil pred 8 leti z mlado in bogato Hollandko, ki je sedaj postala vdova.

Peter Zgaga

NEMŠKA OBJESTNOST

Ne glede na to, koliko Evrope je že zavzel Hitler, z obojišču se ni preizkusil svoje vojske. Doslej je zmagoval samo s pretinjami in rožljanjem z orožjem, njegova armada pa še ni stopila v akcijo. Mogoče bo v slučaju Poljske drugače. Mogoče bi bilo drugače, če bi se mu bila čehoslovška postavila v bran. Toda njegove besede so tako objestne, njegov jezik je tako ostro nabrušen, da si dosedaj še nihče ni tvegal vojne z njimi. Vse do gotove meje. Enkrat

Če je Francoz srečal Nemca, je Nemeč pogledal vstran. Če je Francoz Nemeča obgovoril, je slednji skomignil z rameni in šel svojo pot. Nemški otroci so se Francozom umikali s poti, v trgovinah niso hoteli Francoza razumeti. Istotako tudi v gostilnah ne. Natakarkar ni pogledal Francoza, če mu je kaj naročil. Francoz je čakal in čakal ter slednjič odšel.

Nekega nedeljskega popoldne stopi v najelegantnejšo nemško restavracijo majhen, debel, rdečeličen francoski častnik ter sede k edini prazni mizi. Najmanj dvajset natakarkarjev je švigalo med gosti in sprejemalo naročila, edinole z a Francoza se ni nobeden zne-nil.

Če sodnija ne bo zasegla vdovinega deleža za pokritje primanjkljaja, bo vdova Manheimerjeva s svojim premoženjem najbogatejša vdova v Evropi.

OTROŠKA PARALIZA V PROTEKTORATU.

V zadnjem času se silno množijo primeri otroške paralize v češko-moravskem protektoratu. Bolezen razsaja posebno v Pardubicah, Jaromerickih in Nahodu. Doslej se ni pojavila ta bolezen na ozemlju bivše Čehoslovaške, nikoli v epidemnem obsegu. Bolnike, med katerimi so tudi žene zdravnikov, lečijo s serumom, ki ga že sedem let proizvajajo v Pragi.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.30	Din. 1.40
\$ 4.50	Din. 280
\$ 6.80	Din. 340
\$ 10.25	Din. 500
\$ 20.00	Din. 1000
\$ 30.00	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 0.50	Lir 100
\$ 1.20	Lir 200
\$ 2.00	Lir 500
\$ 5.00	Lir 1000
\$ 12.50	Lir 2000
\$ 18.75	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDBENE CENE PODYRŽENE SPREMENJAJ GORI ALI DOLI

Za izplačilo, veljnih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah, dovoljtemo se boljše pogaja.

NOVNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1-

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 216 W. 14th ST. NEW YORK

FRANCO BRODI PO KRVI

General Franco je izvojeval zmago, toda na Španskem še ni konec klanja.

Številke o usmrčenjih, ki so se v teku enega tedna završile, samo v španski provinci Kataloniji, pričajo o terorju, ki ga skoro nima para v svetovni zgodovini.

Pred Francovo vojaško sodišče utegnejo priti vsi, ki so prostovoljno služili v armadi ali so bili v civilni službi republikanske vlade. In pomisliti je treba, da je bila republikanska vlada, edina vlada na Španskem, ki je bila postavno izvoljena.

Res je, da dajo obtožencem zagovornike, toda kot zagovorniki nastopajo izključno le Francovi oficirji.

Franco smatra zvestobo republikanski vladi za zločin, ki ga je treba s smrtjo kaznovati. V enem samem tednu je bilo usmrčenih 305 oseb.

Tekom francoske revolucije je v sedmih tednih pred padcem Robespiera obsodil pariški revolucionarni tribunal 1366 oseb. 80 odstotkov teh obsojencev je bilo poslanih na morišče, dočim so dali Francovi oficirji v enem samem tednu ustreliti 77 odstotkov svojih žrtev. Vse to se je zgodilo že po četvi revolucije, ne pa, ko je bila revolucija na svojem višku.

To se je zgodilo že po koncu državljanske vojne, katero so nekateri v Angliji in po drugih državah večkrat imenovali "sveto vojno za civilizacijo ter proti komunistom in drugim radikalcem".

Nihče ne bo trdil, da so bili republikanci slični ponižnim ovčicam in da niso završili nobene nepostavnosti. Pomisliti je pa treba, da se ta dejanja nevednega in razburjenega prebivalstva po svojem značaju ne morejo niti malo primerjati s sedanjimi usmrčenji.

Ta usmrčenja se vrše v "mirnem" času, ko je že padlo v boju nad en milijon ljudi, in sicer v deželi, ki je izgubila deset odstotkov svojega prebivalstva.

Ali je Evropa v strahu pred samo seboj postala tako strahopetna, ali je tako zaposlena za brusenjem svojega orožja, da pušča ta nasilja v nemar? Ali ni nikogar, ki bi napravil konec tem grozodejstvom?

Še na predvečer zmage sta Anglija in Francija pozivali Franca, naj bo milosten s svojimi sovražniki, danes sta pa za razmere na Španskem obe gluhi in slepi.

Nadaljevanje s 1. strani.

NEMŠKO VOJAŠTVO ZASEDLO SLOVAŠKO

VARSAVA, Poljska, 30. avgusta. — Ker je nemško vojaštvo zasedlo Slovaško, je Poljska poklicala nove rezervne razrede pod znatave in izgleda, kot da je odredila splošno mobilizacijo.

Vnanji minister Josip Beck je poklical v svoj urad slovaškega poslanika dr. Schatbmarija in mu je svetoval, da protestira proti nemški vojaški okupaciji, češ, da bo mogla Nemčija, ko se nahaja njena vojska na Slovaškem, Poljsko napasti tudi z juga.

Tesna vojaška zveza med Anglijo in Poljsko je bila podpisana v četrtek prejšnjega tedna in Anglija se je obvezala, da pride Poljski takoj na pomoč, ako bi jo napadla kaka sosedna država.

Slovaški ministrski predsednik dr. Josip Tiso je v ponedeljek naznanil, da bo nemško vojaštvo prišlo na Slovaško, da "varuje deželo."

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skuhinja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO. POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA" 216 West 14th Street, New York, N. Y.

AKO NAMERAVATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO boste rabili

MAPO Mesta New Yorka

DOBITE JO BREZPLAČNO AKO NAROČITE

Slovensko-Amerikanski Koledar ZA 1939

Cena Koledarja je: 50 centov

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda" 216 West 14th Street, New York, N. Y.

(Lahko pošljite varto v poštah, spakih po 2 oziroma po 3 cente)

Starokrajsko blago...

SEMENA ZA POZEN POLETNI in JESENSKI PRIDELEK

SALATA, največja poletna glavna SALATA, fina rumena trdoglavka SALATA, velika rujava trdoglavka SALATA, ljubljanska ledenka SALATA, vstrajna zimska glavna SALATA, fina rumena kravčljana ENDIVJA, pozna zelena kravčljana ENDIVJA, zgodna široka rumena ENDIVJA, pozna široka rumena ENDIVJA, pozna široka rumena RADIČ ZA SOLATO, prvi "gorisk" MOTOVILEC, (replincef) veliki REDKEV, fina črna ostrja zimska REPA, strnišna bela za kisanje FIZOL, nizki rumeni ali zelen FIZOL, visoki rumeni ali zelen GRAH, sladkorni, visoki kasen

Cena teh semen je 10c paket.

Zopet nova zaloga iz Ljubljane: BAROVIC "PLANINKA" ZDRAVILNEGA ČAJA: CENA: 1 paket \$1.00, 3 pakete \$2.90. MARIA-CEL ŽELOČNE KAPLJICE Mala stekla 50c, velika \$1.25. ŠVEDSKE KAPLJICE za ženske, — Mala stekla 50c, velika \$1.25. SUNE GOBE, fina. Četrt funta 50c, pol funta 90c, Mj plačamo pošto. STEVE MOHORKO CO. 741 6th Street, Philadelphia, Pa.

Kratka Dnevna Zgodba

EMIL S. PETROVIČ:

DVA NEURESNIČENA SESTANKA

Dan, ki se ga je dotaknila senca poletnega dežja je stal pred oknom in se ni upal v lahno, zamračeno in otožno lepo opremljeno sobo. Rdeče, bele in rumene rože v vrtu pred oknom so se v tej zastrti svetlobi zdale kakor mehak sen, podobne so bile duši nalučena, namihajočega se pod moko čepico. Sveži izgled stvari je vzbudil v srcu pozabljene spomine, ki so se le neradi pojavljali in vračali v življenje, ki že ni bilo več njihovo.

Sedela sva, dva stara mladenci, v prijateljski sobi. Udobno pogreznjena v naslonjač z iztegnjenimi nogami, že postarna gospoda sva razpravljala mirno, počasi in z utrujenimi premišljenimi kretnjami. Z ne prav duhoviti opombami sva kritizirala Spenglerjevo stališče o ravni poti, ki jo hodi kultura. Ura nad najinimi glavami je odbila štiri zamolkle udarce. Prijatelj je bežno pogledal na uro. Njegov obraz je bil miren, pa vendar sem v kotu njegovih oči opazil tajejn nemir.

Ob štirih bi morala priti njegova nova prijateljica. Bila je, kakor mi je pripovedoval, majhna in čedne po-tave, s trmastim noskom, velikih oči in velikih ustnic. Spoznal jo je v nekem baru pri čestitanju Novega leta. Zdelo se je, da je ponosen na njo in mi jo je hotel pokazati. V kotu je čakal sopek rož in tri skodelice iz kitajskega porcelana s čajnim priborom. Nekaj mirnega in prisrčnega je bilo v tej pripravi.

"Dovoli, da ti povem, eno iz-

med svojih zanimivih dogodovčin," je predlagal prijatelj in prekrizal noge. "Morda boš našel v njej neko podobnost in tako laže doumel moj položaj v tem trenutku. Kajti so stvari, ki se ne dajo drugače osvetliti, kakor s primerjavo — umetno govorec."

"Misliš, da je primer in podobnost isto?"

"Podobnost. — Aristoteles nima prav, ko pravi, da je umetnost upodobljenje narode. Za primer — in to je za me umetna beseda, je treba novega življenja, za podobnost ne. Zato je umetnik tvorec. Toda o tem se pogovoriva drugič."

"Morda bi lahko rekli, da je umetnost v umiranju — da bi mogoč zaživel nov svet," sem dodal z nasmehom.

Prijatelj se je zresnil.

"Morda ne povsem, vendar je misel blizu resničnosti. Poslušaj, kaj ti bom povedal. Bilo je takole pred tridesetimi leti. Takrat mi je bilo dvajset let. Nekega večera sem igral v hiši očetovega prijatelja na rodbinski slavnosti, srebrni ali zlata poroka, odlikovanje, ali ko njegovi konji zmagali na dirkah — danes se tega ne spominjam več natančno. Smatrali so me za majhnega virtuozca. Toda čudno, vedno sem čutil, da so gosti eno in jaz drugo. Bile so mi pokorne, sam pa sem bil hladen, naučen, pedantičen. Ni bilo vročega odnosa do glasbila, niti soizvoščja čuvstva s smislom in podobo zvoka — bilo je pač kakor če nekdo z lepimi in pravičnimi črkami napiše — davčno pri-

javnico. Zavedal sem se tega svojega nedostatka in sem bil pogosto obupan. Toda na rodbinski večerji, ob dobri spremljevalca iz Milana na Daljni vzhod in nazaj. Letal je z letalom Anubrosini. Pred to dolgo zračno potjo je bil težko ranjen, ko je v februarju padel z letalom v morje, ker se mi je bil pokvaril motor. Navzlic temu pa svojega načrta ni opustil. Z novim letalom je krenil pot, polno ovir, toda vse je srečno premagal.

Iz Milana je letel preko Beograda in Ankare v Adalli v Mali Aziji, potem pa preko Dizanbelerja in Vasra v Iraku do Karači, Kalkute in Rangona, kjer se je moral boriti z močnim monsumom. Preko Koničuna in Annama se je prebil skozi silne viharje, zlasti na mejah Tonkina in Kitajske, v vzhodno Kitajsko, odkoder se

Prijatelj je pogledal na uro, si pogladil goste sive brke in vzdihnil: "Med gosti je bila tudi mlada svetlolasa gospa, žena nekega diplomatskega uradnika. Njene velike modre oči so bile podobne oknom, za katerimi se modri nebo. Podobne so bile dvenava vazama, ki se v njih odražajo sončni prameni. Vsa njena postava je bila bolj podobna nežnemu oblaku kakor žlovskega bitju. Prišla je iz sosedne sobe, da sem jo opazil šele v trenutku, ko sem je poleg klavirja oglašal gosli.

Sedla je med gostitelje in mojo mater in me gledala z onim občudovanja vrednim pogledom, lastnim le nekaterim ženskam: s plaho začudenim in odsotno sprašujočim trilo sprajujočim. Kakor sem ti že povedal, mi je bilo dvajset let, loba, ko vre kri in ko izgubiš razsodnost že spričo nehotenega nasmeha."

"Kar šele spričo namišljene-

ga ..."

Ne, ona je bila čisto resna rekel bi, hladna. Le oči kakoli da bi se oddvojile od nje in zaživele svoje življenje z modrim jasnim, opojnim žarom so ogrevale ozračje okoli mene. Kakor da so pronicale v slednjo celico, v slednjo razpoko, v slednjo gubo. Teta je nestropno udarila po tipkah, kakor bi nekaj slutila in potegnil sem z lokom preko strun. Igrala sva Griega.

Te besede resnično nič ne pomenijo. Vsem kar bom povedal, bo kakor delo drvarjeve sekire. Nenadoma so postali zvoki gosli srebrokrili angeli, ki jokajo in prižigajo svečke v tih, mrtvi dolini, polni žalostnih cvetk. Nekje s solzami šume in šepetajo besede ljubezni, ki tiho valovi, umira in se izginja nad širinimi vodami.

Nisem več čutil gosli; postale so del mojega srea, trepet je zajel vse moje telo, v božanski grozi pred nečem, kar se odkriva, sem se vrzel v valovanje zvoka, ki se je blestel in rasel. Le enkrat sem videl njene bele roke, ki so ji mirno počivale v naročju. Bile so stakne iz prekrasnih zvokov, ki so se zbalali resničnosti in se le dotaknile sveta.

Ko sem končal, sem imel občutek, da sem izpovedal neko resnico, ki sem jo doslej skrival. Mlada žena me je gledala in čutil sem, kako mi njen pogled pronica v dno duše. Mahoma mi je postalo jasno, da je razumela mojo izpoved in postalo me je sram. Potem je govorila, najbrže kake resne stvari, s starejšimi, čeprav mi je umiralo sree. Pri slovesu pa mi je naglo zaspečala: "Opolnoči vas bom čakala na vrtu za hišo," in mi povedala naslov. V glavi se mi je zavrtilo. Nisem mogel doumeti, da je res; spomnil sem se tisočeri ovir, ki so mi bile napoti, bal sem se strogega materinega obraza. Solze so mi tekle iz oči — toda nisem šel."

Prijatelj si je prižgal cigareto, pahnil dim in dodal:

"Naslednjega dne se je vrnila k svojemu možu v Bologno in nikoli več je nisem videl.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

30,000 km po zraku

Izredni poročevalci italijanskega dnevnika "Gorriere della Sera" Vittorio Brozzereri je končal te dni svoj polet brez spremljevalca iz Milana na Daljni vzhod in nazaj. Letal je z letalom Anubrosini. Pred to dolgo zračno potjo je bil težko ranjen, ko je v februarju padel z letalom v morje, ker se mi je bil pokvaril motor. Navzlic temu pa svojega načrta ni opustil. Z novim letalom je krenil pot, polno ovir, toda vse je srečno premagal.

Iz Milana je letel preko Beograda in Ankare v Adalli v Mali Aziji, potem pa preko Dizanbelerja in Vasra v Iraku do Karači, Kalkute in Rangona, kjer se je moral boriti z močnim monsumom. Preko Koničuna in Annama se je prebil skozi silne viharje, zlasti na mejah Tonkina in Kitajske, v vzhodno Kitajsko, odkoder se

je vrnil preko otoka Tainau na Saigon in preko Sijama do Dela v Indiji, potem pa znova v Karači, v Teheran, v Iranu, preko Cipra in Rhodosa v Solun ter preko Berlina nazaj v Benetke. V Iraku je letel v strašni vročini, toda motor je sijajno preстал tudi to preizkušnjo. Ker je letel sam brez mehanika in radijskega aparata na približno 30,000 km dolgi poti, je nedvomno dosegel sijajen osebni rekord.

ABESINSKI ABUNA.

Kadarkoli se piše o verskih in cerkvenih razmerah v Abesiniji ali pa tudi o svečanstvih, čitamo pogosto ime Abuna. Abuna se je poklonil gvernerju Abesinije. Abuna se udeleži pogajanj o ureditvi cerkvenih zadev v deželi, itd.

Kdo je ta Abuna? Mi bi rekli "naš oče." Prvotno so dobivali ta naslov menihi, ki so se odlikovali z neoporočnim in svetniškim življenjem, tako da so bili deležni splošnega spoštovanja. Od leta 1828 je bila abesinska cerkev del aleksandrijskega koptijskega patriarhata. Potem se je pa osamosvojila in kot samostojna narodna cerkev ima na čelu dostojanstvenika, ki se imenuje Abuna.

Boj za odcepitev od aleksandrijske cerkve je trajal od leta 1881 in bil je zelo žilav, kajti aleksandrijski patriarhi niso hoteli kar tako izgubiti vpliva na abesinsko cerkev in njeno bogastvo. Slednjic je bil sklenjen kompromis: aleksandrijski patriarh je imenoval Abuna in tako ni prišlo do popolne odcepitve od Aleksandrije. Razen Abuna koptijske cerkve je še Abuna zedinjene koptijske cerkve in sicer škof Cassa, ki prebiva zdaj v Asmari.

RAZGLEDNICE SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC V BARVAH, PREDSTAVLJAJOČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE 50c (Poštnina plačana)

Vsoto lahko pošljete v znakmah po 2 oziroma po 3 cente

Knjige, katere toplotno priporočamo

MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika in najbolj pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali. Cena ..... 85c.

MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca. Cena \$1.25

OD ŽIVLJENJA STRTA. Spisal M. J. Brene. (337 strani.) Strašna usoda šestnajstletne mladenke, ki je iz radovednosti zašla v nepoznano življenje ter prezgodaj padla po krivdi drugih. Povest je pisana v obliki dnevnika. Cena \$1.50

OGENJ. Spisal Henry Barbusse. (337 strani.) Pretresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati kaj takega kot je "Ogenj." Cena \$1.00

ODISEJ IZ KOMENDE. Spisal Ivan Pregelj. (269 strani.) Opis lanberške a gopoda bo ostal v spominu slehermu, ki ga bo prečital. Pregelj je mojster sloga in jezika. Pričevanje ga med najboljšje sodobne slovenske romanopisce. Poleg romana vsebuje knjiga še nekaj krajših črtic. Cena \$1.50

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Spisal Ivan Pregelj. (98 strani.) Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzlic temu pa lahko razumljiv tudi preprostem človeku. Cena ..... 70c.

POD KRIVO JELKO. Spisal Peter Bohinc. (160 strani.) Rokovnjači na Gorenjskem. — Črni graben. — Veliki Grog. — Primeri rokovnjaške govore. Povest temelji na zgodovinskih virih ter je poleg Jurčičevih "Rokovnjačev" svojevrstna v slovenski književnosti. Cena ..... 55c.

POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spisal Franc S. Finigar. 2 zvezka 300 in 368 strani.) Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. Opisuje življenje starih Slovencev. Mladega Iztoka je zanesla pot v Bizanec, današnji Carigrad, kjer se je seznanil z Irepo ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zama prizadevala ujeti ga v svoje mreže. Cena \$4.00

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanumu. Borbe s amfiteatru. Spletke egipčanskega "čarovnika." Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda. Cena \$1.25

PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) Če se hoče od srca nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humorista. Břitka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izzbijajo iz človeka samo smeha, pač pa krot. Cena \$2.40

POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupessant. (157 strani.) V knjigi je zbranih dvajset najboljših črtic slavnega francoskega pisatelja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter neprekosljive po svoji vsebini. Maupessant je eden najbolj čitanih pisateljev. Cena \$1.00

ROMAN TRESH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko je človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv. Cena \$1.50

SAMOSILNIK. Spisal Anton Navačan. (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Navačana, ki se je proslavil s svojo zbirko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Štajerske. Cena \$1.50

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (253 strani.) Tragična usoda župnika Golje, potomca tolminskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti kljubovala. Knjiga vsebuje poleg drugih črtic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja. Cena \$1.50

TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.) Nadaljevanje "Tarzana," ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikancu. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost zviži. Cena ..... 85c.

TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.) Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj črtic, ki so tako ljubke in prisrčne, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebno zgodba o Cefizlju je naravnost klasična. Cena \$1.00

UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značaji so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal. Cena \$2.50

CVETJE V JESENI — VIŠOŠKA KRONIKA. Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.) "Cvetje v jeseni" in "Višoška kronika" sta najboljši deli pisatelja Tavčarja. Kritika je soglasnega mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe sejanji se vršita v Škofji Loki oziroma v Poljanski dolini. Cena \$2.50

ZADNJA NA GEMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenska Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnic," ki so bile sicer povsem nedolžne ženske. Cena \$1.00

ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.) Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj zviži v življenje nam sorodnega češkega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljšega prevoda si skoro ne moremo želeti. Cena ..... 85c.

ZLOČIN V ORCIVALU. Spisal E. Gaborian. (246 strani.) Gaborian je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisatelj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne prečita do konca. Cena \$1.00

ŽIVI VIRI. Spisal Ivan Maticič. (411 strani.) Najznamenitejšje de/lo pisatelja "Na krvavih poljanah." Pisatelj je segel v najbolj zgodno zgodovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem. Cena \$2.00

AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živel v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom. Cena \$1.00

ČIČI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (383 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca. Cena \$1.50

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpora organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, a sedežem v mestu Joliet, Illinois
POSUJE ŽE 46. LETO
Glavni urad v lastnem domo: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois.
SKUPNO POMOŠTVO ZNAŠA NAD \$4.450.000
SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%
K. S. K. Jednota ima nad 35.000 članov in članice v odraslem in mladinskem oddelku.
SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŽEV 182.
SKUPNIN PODPOR JE K. S. K. JEDNOTA IZPLAČALA TEKOM SVYJEGA 46-LETNEGA OBSTANKA OKROG \$7.000.000
GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, poštenu in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškoide, operacije, proti boleznim in omejenosti.
K. S. K. Jednota sprejema v svojo srovo članice in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.
V mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesčni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnica z vsakim dnem naraste. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača \$5 \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.
BOLNIŠKA POMOŠTVA: Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno nizek.
K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.
Član in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pridolajočo jina rezervno izplačano v gotovini.
Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih assessmentov.
Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja vsak teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.
Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materijal vov in strok. Če bi nisi član ali članica, je mogoče in bogate podporne organizacije, potrditi se in pristopi takoj.
V vsaki slovenski družabini in Združenih državah bi moralo biti družbo, spajajočo, b. K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se stisni družba, spajajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osmi oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljna pojanja in svedodila pišite na glavnega tajnika:
3088 ZALAN 888 NO, CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS.

Kje si bil tako dolgo?

Roman iz Hrvljenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

13

Miss Winnifred iz sreča privoščila Iduni Klausovo zavrnitev in se glede ženskega gibanja poslužuje zmernejših besed. Iduna pa se je jezila in se prilizuje Charlesu, ki vsled njene ljubeznivosti zardi.

Toda njegov pogled sreča tudi pogled male Trude Holove iz Kassela in obide ga nekak čuden gorak, prijeten občutek, kot bi mehka roka božala njegove plave lase.

"Ali želite pozneje igrati tenis, gospica Truda?" jo vpraša ter se s tem reši Idune, kar pa njegovo sestro zelo veseli.

Truda zardi, toda mu veselo prikima, vsled česar je zopet deležna jeznega pogleda iz Iduninih oči. Tedaj pa k Trudi stopi Charles in se z njo razgovarja. Ko tudi Winnifred popolnoma prevzame Klaus, je Iduna popolnoma sama in se nikdo za njo ne zmeni. To ji ni prav nič všeč, kajti hotela je preveč biti središče zanimanja.

Odkar je njen oče postal gospodar na Gravensteinu, je hotela imeti pred vsem prednostno mesto. Sama k temu seveda ni mnogo pripomogla, da bi si to mesto pridobila, temveč nasprotno, obnašala se je tako, da sploh ni bila priljubljena. Njeni prijateljici in prijatelji iz Kassela so samo še zdržali pri njej, ker niso hoteli izgubiti cenene vožnje in velike gostoljubnosti na Gravensteinu.

Truda Holl je bila hči nekakega uradnika iz Kassela in ker je imela še tri brate, jim je v družini zelo tesna predla. Od življenja ne bi imela mnogo, ako je včasih ne bi Iduna povabila. Življenje na deželi se ji zdi kot v raj. Toda Iduna ji ni ničesar podarila. Za izkazano gostoljubnost je morala pogosto prenašati Idunino slabo voljo. Posebno pa ni mogle Iduna prenesti, ako se je za Trudo zanimal kak njen prijatelj. Zato je bila Iduna tudi zelo ozlovoljena, ker se je z njo razgovarjal Charles Longwy, ki se za Iduno sedaj ni zmenil.

Razun tega pa se Iduna tudi jezila na veselo razpoloženo Ruto. Po njenem mnenju si je mogla Rut prilascati pravico služkinje, ker je na Gravensteinu jedla samo "milostni kruh." Kako se je tedaj mogla predrzniti prvič priti tako pozno na čajanko in drugič biti tako vesela, ko je bila sama tako slabo razpoložena.

Ker se je mati, kot vedno, zavzela za svojo hčer, je Iduno osorno nahrulila, Iduna pa ponižno molči. Iduna ne opazi, da iz Klausovih oči poleti jezen pogled. Na njegovih ustnicah se že truce pripomba, ki je hotela Ruto braniti. Klaus Ruto pomilovalno pogleda, toda v njenih očeh zagleda prošnjo, da se ne vmešava in tako zaduši, kar mu je hotelo priti skozi ustnice.

Ko kmalu nato prične Winnifred pogovor s svojim bratom in ostane Klaus nekaj časa sam, si Iduna misli, da se bo sedaj obrnil k njej. Zavzame se že, da bo proti njemu zelo nemilostna in mu bo dala občutiti, da se ima najprej njej, dontači hčeri posvetiti, toda v njeno veliko jezo vze Klaus svojo skodelico čaja in z njo stopi k nizi, kjer sedi Rut in pravi:

"Ali smem prositi še za eno skodelico čaja?" Rut vzame skodelico in pri tem se srečajo njune oči in pod Klausovim pogledom Ruti zalije rdečica obraz. Ko natoči čaj in pridene sladkor in prilije rum, mu pravi polglasno, da je Iduna ne more slišati:

"Prosim, gospod doktor, smatrajte mene samo kot zrak. dokler moje sestrične kdo ne zabava. Nazivajte pa me tudi, prosim, samo kot gospodična Falknerjeva, kot delajo drugi. drugače vam bo Iduna nekega dne brezobzirno pojasnila, da sem jaz njej podložna in da sploh nimam nikake pravice do tega, da mi kdo pravi milostljiva gospica. To mi je zelo mučno, ne zaradi mene, ker na to ničesar ne dam temveč zaradi tete, ki vedno zelo trpi, kadar je Iduna kaj surova proti meni."

"Kar se prepogosto dogodi, kar morem, odkar sem tukaj že mnogokrat potrditi. Zakaj pa si vse to dovolite?" "Druge, ako bi bila v kakki službi, bi mi ne bilo nič boljše. Iduna in stric pri meni vtelesnjeta tujo oblast in če moram pod tako oblastjo služiti svoj kruh, sem že na marsikaj navajena. Samo teta mi nadomesti dom — toliko ljubezni mi izkazuje da mi nikdar ni dolgočasno."

Spočetka je govorila nekoliko trdo, toda besede o njeni teti so bile resne in nekoliko mehke. Zopet se srečajo njune oči. "Občudovati vas moram — gospica Falkner."

"Prosim, nikar mi kaj takega ne recite. Ko bi Iduna slišala, bi bilo za mene slabo."

"Saj ne bo slišala — toda — saj upam, da od mene ne bo pričakovala, da ni jo občudoval."

Okoli Rutinih ustnic se zaziblje majhen poreden nasmeh. "To celo zelo želi in zato vam svetujem, da ste proti njej dobri in ji včasih kaj sladkega poveste."

"Ali mora to biti?" vpraša smeje. Rut ga proseče pogleda.

"Da, prosim, potem jo boste obdržali pri dobrem razpoloženju in potem bo tudi za mene za silo dobro, ker pazi samo na mene, kadar je slabe volje."

"Torej — vam na ljubo bom z gospico Weyersbergovo govoril samo ljubeznivo, četudi se bom sam sebi zdel zahršten in hinavski."

"Rut se nekoliko zasmeje. "V družbi smo vsi do gotove meje neodkriti in hinavski."

"Tudi vi?" Rut med vzdihom poravnava pecivo na svojem krožniku. "Tudi jaz — četudi mi je včasih zelo težko."

"Dobro, če morete vi, bom mogel tudi jaz."

"Toda prosim, ne govorite več z menoj, drugače se bo Iduna razletela."

Klaus se zasmeje. "Tega pa nočem naložiti na svojo vest. Toda upam, da se bo že našla kaka priložnost, da bom mogel včasih z vami govoriti. ne da bi gospica Weyersbergova razpočila."

"Veseli me, da vam je stric za daljša časa povabil," mu pravi tiho. Z nenasladno veselim pogledom se Klaus obrne vanjo.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Bajke o zloglasnem diamantu

Na ameriškem knjižnem trgu se je nedavno pojavila zelo zanimiva knjiga, ki jo je napisala 70-letna vdova po škotskem zelo bogatem industrijalcu McLean. Že naslov knjige je zanimiv: "Hvala lepa — godi se mi dobro."

Pobudo, da je napisala to knjigo, so dale avtorici čudne govornice, ki so se plele okrog zloglasnega diamanta "Hope". Gospa McLeanova je namreč lastnica tega diamanta že 31 let. Splošno je znano saj so o tem pisali listi po vsem svetu, da diamant "Hope" prinaša nesrečo svojim lastnikom. Gospa McLeanova pa te bajke v svoji knjigi povsem izpodbija. Tudi da vsaj kar se tiče nje, ni niti trohe resnice, da bi slovit diamant prinašal nesrečo. Pisateljica sicer opisuje zelo humoristično, da je imela v svojem življenju mnogo sitnosti z iskanjem služkinj, kuhark in šoferjev, ker so se vsi zelo bali prebivati pod eno streho z lastnico slovitnega diamanta. Bali so se, da bi tudi njih ne doletela kakšna strašna nesreča, saj se po govoricah temu diamantu človek ni smel niti približati, da bi ne imel smole.

Tudi znanci in prijatelji so se izogibali lastnice diamanta, da bi jih ne doletelo kaj strašnega. Lastnica sama pa trdi, da je bila v vsem svojem življenju vedno srečna. Vse strašne zgodbe, ki si jih je izmislil bog ve kdo, so le plod bujne domišljije. Tako so govorili, da so slovit diamant nosile igralke, ki so doživele strašen konec, da je bil lastnik dragotine tudi sultan Abdul Hamid in da je bil prav zaradi tega prisiljen abdicirati ter da je bila njegova ljubica ustreljena zaradi veleizdaje, ker je nosila nekaj časa zloglasen modri diamant. Trdili so celo, da je ta diamant povzročil znano katastrofo "Titanica" in da se je potopil z ladjo vred. Že več tisoč vrstič so napisali novinarji o tem kamnu v najrazličnejših listih. Pisali so tudi o hčeri sedanje lastnice diamanta, da so jo uplenili gangsterji in da je gospa McLean izgubila vse premoženje pri nesrečnih spekulacijah, seveda zopet zaradi diamanta.

"Žal mi je, da moram oropati svet vseh iluzij o svojem diamantu. Na vsem tem, kar so doslej govorili in pisali o diamantu ni niti trohice resnice. Odkar sem lastnica diamanta "Hope", je varno vloženo v tresore newyorške banke in nima sploh prilike, da bi vplival na usodo kogarkoli. Nikdar ga nisem nosila in nikdar in ni bil tudi na palubi "Titanica". Sultan Abdul Hamid ni bil nikdar njegov lastnik in zato se z njim tudi ni nikdar krasila njegova ljubica in prav tako ga niso nosile gledališke igralke. Diamant mi

je kupil moj mož povsem enostavno na amsterdamski borzi diamantov za 16.000 funtov šterlingov. Končno sem se odločila napraviti konec govoricam ter bajkam, ki so se spletale okrog slovitnega diamanta. Samo to je resnica in vse drugo so zgolj izmišljenine."

V starih časih, ko še ni bilo steklenih zreal so jih nadmestovale izbočene kovinaste plošče iz srebra ali zlitine medu in cinka. Kovinasta zreal so pa na zraku kmalu potemnila. Končno so prišli ljudje na to, da se da kovinasta plast položiti pod steklo, da ji ne more zrak do živlega. Tako je nastalo stekleno zreal. Dolgo so izlelovali zreala takole: na kosček stekla so položili tenak list cinka, nanj so pa nalili živega srebra, živo srebro je razjedalo cink. Tako nastala razstopina, ima to posebno lastnost, da se zelo krepko prime stekla. Steklo so nekoliko nagnili, da je lahko ostanek živega srebra odtekel. Tako je pa trajalo mesec dni, preden so steklo polili z enakomerno plastjo kovine.

Učenjak Libich je predlagal boljši način izdelovanja zreal. On je nalival na steklo raztopino srebra. Srebro se polagoma useda in čez dobre pol ure pokrije steklo z blestečo plastjo. Da bi bilo zrealo trpežnejše, so pokrivali eno stran z barvo. Ta način je boljši, ker delavec ni treba delati s strupenim živim srebrom. Tako zrealo je tudi mnogo svetlejšje. Izdelovanje zreal ni posebno težko, niti komplicirano in vendar so znali pred 300 leti izdelovati zreala v enem samem mestu, namreč v Benetkah. Način izdelovanja zreal so Benetčani čuvali kot strogo tajno. Po benetanskih zakonih je pretila smrtna kazen vsakomur, ki bi izdal to tajno tujeem.

Ameriški geolog in meteorolog Hubert Gillette se je proslavil tudi s tem, da mora dopolnjevati svojo vedo s točnimi napovedmi. Po sestavi skal se da baje odločiti, da se vrača dež v ciklu trajajočem 1701 leto. Ta ciklus ima pa v sebi dva manjša obsegajoča 567 in 189 let. To pomeni, da začne vedno po 567 letih deževati enako kakor je deževalo prej, potem pa dežuje dvakrat enako čez 189 let in končno se te štiri deževne periode zopet ponavljajo.

Leta 1966 bodo končane vse tri periode in nastala bo tako strašna suša, da jo bo mogoče primerjati samo z enako katastrofo leta 265, ko je odbila

KAKO JE NASTALO ZREALO.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Meseca AVGUSTA

30. avgusta: Normandie v Havro Aquitania v Cherbourg

VSE PARNIKE

in LINJE ki so važne za Slovence

SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT 216 W 18th St., New York, N. Y.

Nova

VELIKA KUHARICA

Po dolgoletnih izkušnjah in preizkušnjah je Felicita Kalinšek svojo veliko Kuharico vnovič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor še tako gostobesedna reklama.

Na več kakor 700 straneh je strnila odlična in priznana avtorica vsa stara in najnovejša dognanja kuhinjske umetnosti. Snov je obdelana nad vse pregledno, izbira receptov je izbrana. TO JE NAJPOPOLNEJŠE DELO KI GA IMAMO NA TEM PODROČJU. Opomba knjige je razkošna. Nešteto je slik v besedilu, 34 pa je novih barvnih tabel, ki jih je naslikal Dragotin Humek. . . .

Vsaka gospodinja, ki se zaveda svoje odgovornosti za zdravo in pravilno prehrano družine, si mora to knjigo omisliti. Vsaka gospodinja se mora namreč priležiti umetnosti, kako bo svojim domačim nudila zdravo hrano v potrebi izbiri in menjavi. Vsaka gospodinja bo hotela tudi svoje goste iznenaditi s posebno izbranim jedilni. Za vse to ji bo najboljša vodnica in učiteljica ta SLOVENSKA KUHARICA

Četudi je omni natisk knjige v vseh pogledih ne samo vsebinsko, ampak tudi tehnično popolnejši od vseh dosedanjih izdaj, je cena knjige sedaj znižana. \$5. (Poštno plačano ml.)

Naročite pri Velja samo

KNJIGARNE SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street New York, N. Y.

GOSPODINJE IN DEKLETA, TO JE KNJIGA ZA VAS!

rimska država prve razpoke, in ko so Kitajsko pretresale krvave vojne. Gilletteva metoda obstoja v opazovanju plasti in usedlin, ki nastanejo vsako leto pod pritiskom vode. Nekatere plasti se dajo proučiti za milijone let nazaj. 1701-letni deževni ciklus nam baje lahko pojasni tudi nekatera razlomba blagostanja v zgodovini človeštva: kretska kultura 2300 let pred Kristusom, druga odba piramid, zlasti vek Rima in Grčije, razmah Rima v 6. stoletju pred Kristusom, normanska zasedba Anglije, križarji, Džingiskanov vpad itd.

ČEZ 1701 LETO SE DEŽ VRAČA.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNİK V AMERIKI

DVA NEURESNIČENA SESTANKA

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Sam bil mar norec? — Toda kar je minilo, se ne vrne več." Dolgo, zelo dolgo sva sedela brez besede. Potem je prijatelj rekel:

"Ker dekle ne pride — bi šla v kavarno."

Vstala sva. Stopil je pred ogledalo in si česal lase. Omenil je, kakor bi govoril sam s seboj. "In s takole osivelimi lasmi čakam mladega dekleta."

Nasmehnita sva se z nasmehom, ki je odkrival dušo; tam je bilo sleherno upanje zama.

Ko sem šel iz sobe, sem se ozrl v kot: v poltemi so stali tam porcelan, vaze in rože, zleto se mi je, da je tam ostalo vedno nasmejeno življenje, midva pa sva šla . . .

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še, vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še danes, ker bo zaloga kmalo iztekla.

5 KNJIG \$ za

1. Andrej Hofer (Junaški vodja Tirolec)
2. Belgrajski Biser (Vitoj Jelenec)
3. Beneška Vedeževalka
4. Boj in Zmaga (Josef Spillman)
5. Božični Darovi (Rudolf Vrabl)
6. Burska Vojska
7. Cvetke (H. Majar)
8. Cvetina Borogradska (H. Majar)
9. Dedek je pravil (Julij Slapsak)
10. Devica Orleanska
11. Dve sliki (Ksaver Meško)
12. Duhovni boj (Lovrenc Skupoli)
13. Elizabeta, hči sibirskega jetnika
14. Fra Diavolo
15. Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
16. Gozdovnik, I. zvezek (H. Majar)
17. Hudo Brezdno (Fr. Erjavce)
18. Humoreske, Grotoske in Satire (Azov in Teffi)
19. Korejska Brata, črtica iz miselnosti v Koreji (Josef Spillman)
20. Krvna Osveta
21. Mesija (Dr. Jeglič)
22. Mladim Sreca, povesti za mladino (Ksaver Meško)
23. Maron, krščanski deček z Libanona
24. Mrtvi Gostač
25. Musolino
26. Na Indijskih Otokih
27. Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev. Kreka
28. Pariški Zlatar
29. Patria, Povest iz irske junaške dobe (Ivan Albrecht)
30. Paberki iz Roža (Ivan Albrecht)
31. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
32. Požigalec (H. Majar)
33. Pravičice in pripovedke za mladino (S. Košutnik)
34. Povesti in Slike (Ksaver Meško)
35. Ptice Selivke (Tagore)
36. Prški Judek (Josip Volc)
37. Pred Nevitno
38. Praprapravnice Zgodbe, Povesti (Anton Strafar)
39. Prihajaj, povest (Fr. Detela)
40. Prst Božji, I. zvezek (Anton Keller)
41. Prst Božji, II. zvezek (Anton Keller)
42. Pregnanje Indijanskih miselnosti (Josef Spillman)
43. Rdeča in bela vrtina (Anton Huonder)
44. Revolucija na Portugalskem
45. Sesto s Sesto (H. Federer)
46. Skazi Širno Indijo
47. Spisi Kristofa Smida
48. Študent naj bo (S. Finžgar)
49. Strahote vojne (S. Košutnik)
50. Sveta Noltburga
51. Tri Indijanske povesti (Josef Spillman)
52. Večerna pisma (Marjka Kmetova)
53. Vrtnar (Tagore)
54. Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
55. Vojnimir ali Poganstvo in krst (Josip Ogrinec)
56. Zaduja Kmečka vojska (August Šenoa)
57. Zadnji dnevi nesrečnega kralja S. Košutnik
58. Zhrani snisi za mladino (Engelbert Gangl)
59. Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planinski)
60. Zgodovinske anekdote (Dr. Šarabon)
61. Zlatokopi (Josef Spillman)
62. Zmaj iz Bosne, povest iz bosanske zgodovine (S. Košutnik)

(Vezava nekaterih knjig je od leta nje nekoliko izkazena.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR! Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da vam moremo postreči.

KNJIGARNA Glas Naroda 216 WEST 18th STREET NEW YORK